

(א) ר"מ מ"ו, (ב) ש"ן למתני' לעיל דף ע"ב; (ג) לעיל ס"ג.

הגהות הב"ח

(א) גמ' לבי מעשרתא ולמידש: (ב) שם לבי דפי ולמידש: (ג) שם באתרא דהוא דזבין הוא דנגיד: (ד) רש"י ד"ה עשוק עפרא יקר, כ"ב ע"ל דף נ"ג: (ה) תוס' ד"ה הכא וכו' ולאסמכתא קא מתני דטועה בסבור שלא: (ו) בא"ד התם הוא דקאמר:

מוסף רש"י

על הכומר של זיתים. שמתין יחד בכל כד שמתמונה (פסחים נח).

איזהו נשך פרק חמישי בבא מציעא עד.

עין משפט
נר מצוה

א [ש"ע חו"מ ס' רח סעי' יג בה"ט]:
קנ"ב ב ג מ"י פ"ו מהלכות מבינה הל' יג יד סמנ עשין פז ולחין קעא טו"ע ע' ח"מ ס' קפד סעיף א:
קנ"ב ד ה ו מ"י שם הל' ו סמנ עשין פז טו"ע ח"מ ס' רח סעיף א:
קנ"ב ז מ"י פ"ט מהל' מלוה ולוה הל' ז סמנ לאחין קנ"ב טו"ע י"ד ס' קעה סעיף ד:
ק"ס ח ט י מ"י שם:
ק"סא כ מ"י שם הל' א:

לעזי רש"י

ור"ן [נ"ד] נ"ה.
אמולד"ר
[אנאמולד"ר] לעטוף.
מרשק"א [מריש] ק"ן.
ביצה, מקוה מים רדורים.

לאו בידו. שמה לא ימכרוהו לו: דלא לר' וחסים. מעות של כל איש ואיש לצד: סיטומתא. חותם שרושמן המנונים על התבניות של יין שלוקחין הרבה ביחד ומניחין אותן בחומר הצעלים ומוליכין אותן אחת אחת למכור לתנות ורושמן אותם לדעת שכל הרשומות נמכרות: ובאתרא כו' למיני. שרגילין

לשם על מנת שצדצר זה תהא קנויה לו כאלו משך קני: מחוסר שמים. שמי מלאכות: פוסק עמו. ואע"פ שלא יאל השער דהא יש לו אצל מחוסר שלם כאין לו דמי: בידי אדם. אם מלאכות שהצדצר מחוסר בידי אדם אפי' מאה הן פוסק: בידי שמים אפי' אדם אינו פוסק. דמי יימר דלמחר ויהא צידו להשלים הלך כאין לו הוא: משא נחמה. שטוח העומדין נחמה: ומידרא. לזרוע המון לאחר הדישה נחתה ברות: כגון דשדי נחמה וינש. דלמחר גדיש קרי ליה: האיצה מידרא. צדידי שמים היא שזריך רוח שאינה מזהיר: אפשר נפשוותא. וו"ן בלע"ז: על העצבי. כולו לאותצניהו לצד ושמואל נקט לה ואיל: מכמה. הוחמס: למידש. לזרוע נגמ: מנגד. למשון היין אל הצור שלפני הגמ: דרסני ר' חייא. לקמן: על הכומר של זיתים. דתנן במתני' (לעיל דף ע"ב): מעטן תנא ליה איחיה במתני' בלשון כומר לומר שכבר נתחממו: כי דפא. בית הדב של שמן: לפופי. אמולד"ר בלע"ז לשון מלפפין הוולד (שבת דף קט"ט): שמגלגלו לפי מדתו. אם גדולות אם קטנות ועושה להן בית קיצול: ומשרף. לזרוע בכבשן: כגון דמלפף וינש. ואכתי ציזים קרי להו. לשון ציזי מרשק"א שהעפר מגובלת עם המים: ומידק. לאחר שנשרפו האבנים הרי הן תחיתות שרופות ומולאין אותן מן הכבשן ונותנין בהן מעט מים ולוצרין אותן ונידוכות מאליהן כקמח טחון: משראוי לשקען בכבשן. משכינן והזמין את האבנים ואת הציזים והכל צידו ואין חסר אלא מלאכת השריפה: צד"א. שזריך שהא מולקן צידו: צעפר לנן. שאינו מנאי וכשהיו מכניסין אותו אין מכניסין אותו אלא מגובל ועשוי ציזים: אצל צעפר שחור. שהוא מנאי בנקותו אין צריך שהא צידו שאם אין לזה יש לזה: מני עיילי עפרא. משהכניס המוכר וצד עפר צדיתו ועפר שחור היה: עשוק עפרא. יקר (ו) ואינו מנאי: סמכא דעפריה. דכל אחד והחזיר יקבל מי שפרע: לא סמכא דעפריה. דלמא לא משכח עפרא וליכא מי שפרע שהוא עצמו לא נסמך עליו אלא נתן על הספק: ימות

הבא לאו בידו. מכאן מקשה ר"ת לפירוש הקונט' דפרק זה צורר (פסחדרין דף כד: ושם ד"ה כל) גבי משחק בקוביא דקאמר התם דלחא אסמכתא היא ופי' הקונט' משום דהיכי דמי אסמכתא כגון אם אוציר ולא אעציד וכגון משלים שטרו דגט פשוט (ב"ב דף קפ"ט) ושם דסמין על א' (ל"א) דבר כסבור כל זה צידו לעשות ומרישא כי מתני' אדעתא דלא יהיב (א) לאסמכתא קא מתני דטועה שלא יצא לידי כך אצל משחק בקוביא לא סמין אמרי' דלא ידע אי נחא אי לא נחא ואפי' מתני שמע מינה מספיקא גמיר ומקני והכא משמע אפיכא דהיכא דלא צידו הוי טפי אסמכתא ונראה לר"ת דאגב דבעי למינקי גמר ומקני וקשה לפירוש דצוהב (לעיל דף מח: ושם) חשיב אסמכתא להיכא דלא אי חזור צי ערצוני מחול לך ולא אמרי' מגו דבעי למינקי גמר ומקני ועוד דל"כ היכי מדמה בפרק זה צורר (פסחדרין דף כה:) להיכא דאין אחד מהם נזיר דהתם לא שייך האי טעמא ור"ת בעצמו חזר בו והגיה בספר הישר גבי עובדא דשנים שהמרו זה את זה בפרק במה מדליקין (שבת דף ל"א) שהקנו זה לזה דאי לא הקנו ליהדרו בזה ואע"ג דיש מקומות דקנו בלא קנין צדדים בעלמא כגון כסנהדרין (דף כ"ד) נאמן עלי אצל כו' דאצטן לך מחלוקת וכן (שם) דור לי צחי ראשך דאין יכול לחזור בו התם דין הוא שיעיל כיון שיש להם תביעה זה על זה והם קבלו עליהם כך את הדין ולא דמי להיכא שאין לו שום תביעה והתם צ"ל זה צורר (פסחדרין דף כה:) גבי מפרחי יונים משמע כפי' הקונט' דקאמר ואריכא דאי קאמר בתולה דעת עצמו התם (ו) דקאמר קים לי בנפשי דידענא טפי ולהכי הוי אסמכתא משמע היכא צידו להריות הויא טפי אסמכתא ומתן דשמעתין נראה לי דלא דמי דהכא הויא צידו ולא צידו דאע"ג דמנאי הוא לקנות מכל מקום כיון דמנאי באתריה דלא לא יצא למכור ממי יקנה הלך לא גמר ומקני אצל התם דאין צידו כלל גמר ומקני וכשהיה צידו מכל וכל כגון אם אוציר ולא אעציד אי גזים לא גמר ומקני כגון דאמר אשלים אלפא וזוי דלנקמן בפרק המקבל (דף ק"ד) אצל אשלים צמיתא דלא גזים גמר ומקני ועוד פרי' דוקא כי הויא דלא אי חזור צי ערצוני מחול לך והיכא דפירקין לעיל (דף ק"ה) דלא אי אתה נותן לי מכאן ועד שלם שנים והיכא דמשלים חשיב אסמכתא כיון דגזים שאין מתכוין אלא להסמיך חזרו על צדדי שאלמניהו אצל משחק בקוביא

צורר (פסחדרין דף כד: ושם ד"ה כל) גבי משחק בקוביא דקאמר התם דלחא אסמכתא היא ופי' הקונט' משום דהיכי דמי אסמכתא כגון אם אוציר ולא אעציד וכגון משלים שטרו דגט פשוט (ב"ב דף קפ"ט) ושם דסמין על א' (ל"א) דבר כסבור כל זה צידו לעשות ומרישא כי מתני' אדעתא דלא יהיב (א) לאסמכתא קא מתני דטועה שלא יצא לידי כך אצל משחק בקוביא לא סמין אמרי' דלא ידע אי נחא אי לא נחא ואפי' מתני שמע מינה מספיקא גמיר ומקני והכא משמע אפיכא דהיכא דלא צידו הוי טפי אסמכתא ונראה לר"ת דאגב דבעי למינקי גמר ומקני וקשה לפירוש דצוהב (לעיל דף מח: ושם) חשיב אסמכתא להיכא דלא אי חזור צי ערצוני מחול לך ולא אמרי' מגו דבעי למינקי גמר ומקני ועוד דל"כ היכי מדמה בפרק זה צורר (פסחדרין דף כה:) להיכא דאין אחד מהם נזיר דהתם לא שייך האי טעמא ור"ת בעצמו חזר בו והגיה בספר הישר גבי עובדא דשנים שהמרו זה את זה בפרק במה מדליקין (שבת דף ל"א) שהקנו זה לזה דאי לא הקנו ליהדרו בזה ואע"ג דיש מקומות דקנו בלא קנין צדדים בעלמא כגון כסנהדרין (דף כ"ד) נאמן עלי אצל כו' דאצטן לך מחלוקת וכן (שם) דור לי צחי ראשך דאין יכול לחזור בו התם דין הוא שיעיל כיון שיש להם תביעה זה על זה והם קבלו עליהם כך את הדין ולא דמי להיכא שאין לו שום תביעה והתם צ"ל זה צורר (פסחדרין דף כה:) גבי מפרחי יונים משמע כפי' הקונט' דקאמר ואריכא דאי קאמר בתולה דעת עצמו התם (ו) דקאמר קים לי בנפשי דידענא טפי ולהכי הוי אסמכתא משמע היכא צידו להריות הויא טפי אסמכתא ומתן דשמעתין נראה לי דלא דמי דהכא הויא צידו ולא צידו דאע"ג דמנאי הוא לקנות מכל מקום כיון דמנאי באתריה דלא לא יצא למכור ממי יקנה הלך לא גמר ומקני אצל התם דאין צידו כלל גמר ומקני וכשהיה צידו מכל וכל כגון אם אוציר ולא אעציד אי גזים לא גמר ומקני כגון דאמר אשלים אלפא וזוי דלנקמן בפרק המקבל (דף ק"ד) אצל אשלים צמיתא דלא גזים גמר ומקני ועוד פרי' דוקא כי הויא דלא אי חזור צי ערצוני מחול לך והיכא דפירקין לעיל (דף ק"ה) דלא אי אתה נותן לי מכאן ועד שלם שנים והיכא דמשלים חשיב אסמכתא כיון דגזים שאין מתכוין אלא להסמיך חזרו על צדדי שאלמניהו אצל משחק בקוביא

צורר (פסחדרין דף כד: ושם ד"ה כל) גבי משחק בקוביא דקאמר התם דלחא אסמכתא היא ופי' הקונט' משום דהיכי דמי אסמכתא כגון אם אוציר ולא אעציד וכגון משלים שטרו דגט פשוט (ב"ב דף קפ"ט) ושם דסמין על א' (ל"א) דבר כסבור כל זה צידו לעשות ומרישא כי מתני' אדעתא דלא יהיב (א) לאסמכתא קא מתני דטועה שלא יצא לידי כך אצל משחק בקוביא לא סמין אמרי' דלא ידע אי נחא אי לא נחא ואפי' מתני שמע מינה מספיקא גמיר ומקני והכא משמע אפיכא דהיכא דלא צידו הוי טפי אסמכתא ונראה לר"ת דאגב דבעי למינקי גמר ומקני וקשה לפירוש דצוהב (לעיל דף מח: ושם) חשיב אסמכתא להיכא דלא אי חזור צי ערצוני מחול לך ולא אמרי' מגו דבעי למינקי גמר ומקני ועוד דל"כ היכי מדמה בפרק זה צורר (פסחדרין דף כה:) להיכא דאין אחד מהם נזיר דהתם לא שייך האי טעמא ור"ת בעצמו חזר בו והגיה בספר הישר גבי עובדא דשנים שהמרו זה את זה בפרק במה מדליקין (שבת דף ל"א) שהקנו זה לזה דאי לא הקנו ליהדרו בזה ואע"ג דיש מקומות דקנו בלא קנין צדדים בעלמא כגון כסנהדרין (דף כ"ד) נאמן עלי אצל כו' דאצטן לך מחלוקת וכן (שם) דור לי צחי ראשך דאין יכול לחזור בו התם דין הוא שיעיל כיון שיש להם תביעה זה על זה והם קבלו עליהם כך את הדין ולא דמי להיכא שאין לו שום תביעה והתם צ"ל זה צורר (פסחדרין דף כה:) גבי מפרחי יונים משמע כפי' הקונט' דקאמר ואריכא דאי קאמר בתולה דעת עצמו התם (ו) דקאמר קים לי בנפשי דידענא טפי ולהכי הוי אסמכתא משמע היכא צידו להריות הויא טפי אסמכתא ומתן דשמעתין נראה לי דלא דמי דהכא הויא צידו ולא צידו דאע"ג דמנאי הוא לקנות מכל מקום כיון דמנאי באתריה דלא לא יצא למכור ממי יקנה הלך לא גמר ומקני אצל התם דאין צידו כלל גמר ומקני וכשהיה צידו מכל וכל כגון אם אוציר ולא אעציד אי גזים לא גמר ומקני כגון דאמר אשלים אלפא וזוי דלנקמן בפרק המקבל (דף ק"ד) אצל אשלים צמיתא דלא גזים גמר ומקני ועוד פרי' דוקא כי הויא דלא אי חזור צי ערצוני מחול לך והיכא דפירקין לעיל (דף ק"ה) דלא אי אתה נותן לי מכאן ועד שלם שנים והיכא דמשלים חשיב אסמכתא כיון דגזים שאין מתכוין אלא להסמיך חזרו על צדדי שאלמניהו אצל משחק בקוביא